

Opiskelussa tarvitaan sisäistä motivaatiota

Martti Vihanto

Kansantaloustieteen dosentti

Koulutuksen kehittämistoimikunnan puheenjohtaja

Julkaistu: *Mercurius* (Turun kauppakorkeakoulun tiedotuslehti) 4/2004, pääkirjoitus.

Ekonomiopintojen päätökseen saattaminen vaatii niin suuren määrän työtä, että kukaan tuskin jaksaa ponnistella tavoitteeseen vain ekonomin paperit saadakseen. Jotain muutakin on oltava opiskelun kannustimena.

Opiskelua eteenpäin vievinä voimina ovat sekä sisäinen että ulkoinen motivaatio. Ulkoinen motivaatio tarkoittaa, että opiskelija pitää tutkintoa vain välineenä itselleen tärkeiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Opiskelulla ei silloin ole mitään itseisarvoista merkitystä. Sisäinen motivaatio taas tarkoittaa, että opiskelu sinänsä tuottaa positiivisia tunteita.

Sisäinen ja ulkoinen motivaatio vaikuttavat opiskelussa toinen toisiinsa. Sama pätee kaikkeen työntekoon. Vuorovaikutussuhteita tutkitaan paljon myös oman tieteenalani, kansantaloustieteen piirissä. Taitavasti suunniteltu palkkausjärjestelmä vahvistaa yrityksen työntekijöissä sekä sisäistä että ulkoista motivaatiota. Epäonnistuessaan esimerkiksi tulospalkkaus syrjäyttää sisäistä motivaatiota ja saa aikaan noidankehän, joka johtaa pahimmillaan yrityksen vararikkoon.

Opiskelijan sisäinen motivaatio kasvaa, kun hän voi vaikuttaa opintojensa sisältöön. Pakollisia opintoja pitäisi tämän vuoksi olla tutkinnossa niin vähän kuin mahdollista. Pakollisesta ja turhalta tuntuvasta kurssista saattaa kehkeytyä pakkopulla, joka pilaa opiskelumotivaation kaikessa muussakin ja johtaa jopa opintojen keskeyttämiseen. Tällaisia ansoja ei saisi virittää tutkintorakenteeseen.

Edellä sanottu ei tarkoita, että kaikkien opintojaksojen olisi oltava vapaaehtoisia. Täydellinen vapaus johtaa suurella todennäköisyydellä valintoihin, joita opiskelija joutuu katumaan lopun

ikänsä. Yliopiston on kokemuksensa pohjalta ohjattava valintoja yhteiskunnan haluamiaan suuntiin. Se pilaa muuten maineensa niin kuin sijoitusneuvoja, joka osaa hymyillä leveästi ja rupertella mukavia muttei hallitse omaa ammattiaan.

Sisäisesti motivoituneet opiskelijat auttavat myös opettajaansa. Luento on yhtä väkinäistä tervanjuontia opiskelijoille kuin opettajallekin, jos edelliset ovat paikalla vain opintopisteitä kerätäkseen ja jälkimmäinen tuntee sen koko ajan nahoissaan. Kun opiskelijat haluavat oikeasti oppia uutta, opettaja innostuu asiastaan, innostus tarttuu opiskelijoihin ja syntyy positiivinen kumulatiivisen kausaation kierre. Parhaassa tapauksessa opettaja oppii luennosta yhtä paljon kuin oppilaansakin ja käyttää sitten ideoita tieteellisissä julkaisuissaan. Tämä parantaa opetuksen tasoa, opiskelijoiden oppimista ja niin edelleen juuri sillä tavoin, kuin yliopistossa on tarkoituskin.

Opiskelijan sisäinen motivaatio vähentää vilpin esiintymistä. Hyvän arvosanan saaminen harjoitustehtävästä ei varmaankaan tuota kovin positiivisia tunteita, jos on kopioinut esseen verkosta tai saanut sen vanhemman vuosikurssin kaveriltaan.

Meneillään oleva tutkinnonuudistuksen suunnittelu vaatii korkeakoulumme henkilökunnalta ja opiskelijaedustajilta kovaa ponnistusta. Työryhmissä tehtävät päätökset ovat tärkeitä ja kauaskantoisia. Toivon sydämeni pohjasta, että kukaan ei tee työtään minkään muun kuin sisäisen motivaation ajamana.